

ת"פ 37135/03/16 - מדינת ישראל נגד גל חסון

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ת"פ 37135-03-16 מדינת ישראל נ' חסון(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט אהרון משניות
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

גל חסון (עציר)

הנאשמים

גור דין א. כללי

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, שיוחסה לו בככתב אישום מתוקן בשנית לצורך הסדר. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 6.3.2016, בחיפוש שנערך במקום עבודתו של הנאשם, בחנות מחשבים וציוד אבטחה בבאר שבע, נמצא סם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל כולל של 370 גרם נטו, אשר הוסתר בקופסת קרטון שהונחה מתחת השולחן באחד החדרים במקום העבודה.

לאחר ההרשעה נשלח הנאשם לשירות המבחן, אשר המליץ לבחון את שילובו של הנאשם בקהילה טיפולית, לצורך טיפול בהתמכרותו של הנאשם להימורים, אשר לפי התרשמות שירות המבחן, היא זאת שעומדת ביסוד כישלונותיו החוזרים ונשנים של הנאשם בעבירות סמים. נוכח האמור בחוות הדעת, ביקש ב"כ הנאשם לדחות את מועד הטיעונים לעונש לפרק זמן ממושך, שבמהלכו יטפל הנאשם בהתמכרותו, בכדי שהגמילה הצפויה תישקל לזכותו של הנאשם.

בהחלטה מפורטת מיום 17.10.2016 דחתה את הבקשה, וצינתה כי בניסיונותיו של הנאשם יש להעדיף את שיקולי ההרתעה וההלימה על פני השיקול השיקומי. נימקתי את החלטתי בעברו המכביד של הנאשם, וצינתה כי העובדה שהוא עומד לדין בפעם השלישית בעבירות סמים קשות, שמידת חומרתן הולכת וגוברת, מלמדת על כך שבגזרי הדין הקודמים בעניינו, לא ניתן ביטוי מספיק לשיקול ההרתעה. לכן, הוריתי לשירות המבחן להכין תסקיר משלים שהיה בפני הצדדים בעת הטיעונים לעונש.

שירות המבחן אכן הגיש תסקיר משלים, ממנו עולה כי הנאשם מבין היטב את חומרת העבירה שבה הורשע, ואת חומרת הבעיה של התמכרותו להימורים. עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם מבין מוטביצה רבה לטיפול, ורצון רב לקבל הזדמנות לשינוי אורחות חייו. על רקע זה המליץ שירות המבחן על צו מבחן למשך שנה וכן על עבודות שירות לפרק זמן מוגבל, בשם לב למעצרו הממושך של הנאשם עד כה, וכל זאת, בכדי לאפשר לנאשם לטפל באופן אינטנסיבי בעיות ההתמכרות שלו.

ב. טיעוני הצדדים

על רקע האמור לעיל, טענו ב"כ הצדדים לעניין עונשו של הנאשם. ב"כ המאשימה הגיש את טיעונו בכתב, ועמד בדבריו על חומרה היתירה במעשיו של הנאשם, שהחזיק כמות גדולה מאוד של סם מסוכן, פי אלף לערך מהכמות שמוגדרת כהחזקה לשמוש עצמי. לדבריו, החזקת סם בכמות כזאת, מיועדת למטרה ברורה של הפצת הסם לצורך הפקת רווח כלכלי גדול, על חשבון מכורים אומללים בהווה ובעתיד. לכן יש במעשיו של הנאשם פגיעה קשה בערכים חברתיים בסיסיים שראויים להגנה, ונגוד להפגיעה בערכים אלה, צריכה להיות ענישה מחמירה, שהיה בה כדי להרתיע את היחיד ואת הרבים, מלהיכשל במעשים דומים בעתיד.

ב"כ המאשימה ציטט בטיעונו מספיקי דין אחדים שעמדו על החומרה היתירה של עבירות הסמים, ותמך את עתירתו לענישה מחמירה, בפסיקה מתאימה, גם פסיקה מחוזית, ובעיקר פסיקה של בית המשפט העליון. לדבריו, נסיבות ביצוע העבירה חמורות מאוד, הן בשל סוג הסם והכמות הגדולה, והן בשל הנוק הרב שהפצת סם בכמות כה גדולה עלולה לגרום לחברה, וכל זאת - בשל בעצ כסף.

ב"כ המאשימה סיכס טיעונו וציין כי האינטרס הציבורי מחייב ענישה מחמירה, וכי ראוי להעדיף את האינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם. לדבריו, המתחם הראוי לענישה, בניסבות ביצוע העבירה ובניסבותיו של הנאשם, הוא בין 4 ל-7 שנות מאסר, כאשר עתירת המאשימה היא לענישה ברף הגבוה של המתחם.

לעומת זאת, ב"כ הנאשם הדגיש בטיעונו את הנסיבות החריגות של ביצוע העבירה, אשר מלמדות על כך שאין מדובר בעברייני סמים סדרתי, כי אם באדם נורמטיבי, שנקלע שלא בטובתו לסביבה עבריינית, בשל תאווה הימורים בלתי נשלטת שהתפתחה אצלו. לדבריו, הנאשם נאלץ להסכים להחזקת הסם ברשותו, מפני שהיה נתון לאיומים של גורמים עבריינים שלם חב ממון רב בעקבות הספסוד בהימורים. ב"כ הנאשם טען עוד כי עברו אינו מכביד מאוד, מפני שהוא כולל הרשעה אחת מבית דין צבאי, וזו על הפעם הראשונה שבה הורשע בבית משפט אזרחי, אף כי עמד לדין טרם גיוסו, בבית משפט לנוער אולם ההליך הסתיים בלא הרשעה. הוא הוסיף וציין עוד את גילו הצעיר של הנאשם, ואת נסיבותיו האישיות המורכבות, וענתו לבית המשפט כי יעדיף את האינטרס השיקומי על פני שיקולי ההרתעה.

במסגרת הטיעונים לעונש העידו הרווי של הנאשם. אמו של הנאשם העידה בהתרגשות רבה על השבר הגדול שעובר על כל המשפחה, מאז נעצר הנאשם לפני עשרה חודשים ויותר. לדבריה, הנאשם נקלע למצוקה נפשית בעקבות דימוי עצמי נמוך בשל היותו נמוך קומה ולקוי למידה, והוא מצא מפלט בהימורים, שסיבכו אותו בעבירות נלוות שביצע בכדי להחזיר חובות נכבדים. כנאשם מהפסודים באותם הימורים, הנאשם נרתע מלבלש את עזרת המשפחה, וכי הלך והסתגר, עד שנעצר בשל מעורבותו במעשים החמורים המפורטים בכתב האישום.

לדברי האם, מאז נעצר חרב עולמו של הנאשם. חברתו מה 6 שנים עזבה אותו, הוא נאלץ לעזוב עסק מצליח שהקים עם אחיו, הוא סובל מאוד מהתנאים הקשים שהוא חי בהם בבית המעצר, ומעל כל אלה, הוא חש בושה ועצב רב, על העצב והסבל שגרם לבני משפחתו. האם הוסיפה עוד כי הנאשם הוא אדם חיובי וטוב לב, שגדל במשפחה נורמטיבית ותומכת, שמוקיעה את מעשיו, ועם זאת - למרות כל הצרות שגרם, המשפחה נחושה ברצונה לתמוך בנאשם ולסייע לו ככל הניתן, בכדי לחלץ אותו מהתהומות שבהם שקע. גם אביו של הנאשם העיד. הוא תיאר את הסבל הרב של המשפחה, וחיזק את דבריה של האם בדבר המאמצים של כל בני המשפחה לתמוך בנאשם, ולסייע לו במצוקתו הקשה. לדברי ב"כ הנאשם, בניסבות ביצוע העבירה ובניסבותיו של הנאשם, מתחם הענישה הראוי הוא בין עבודות שירות ובין שנת מאסר אחת, כאשר עתירתו היא להסתפק במאסר בפועל כמשך תקופת מעצרו, או מעט יותר מכך, באופן שיאפשר לנאשם לסיים את פרק הכליאה בבית הסוהר שגורמת לו ולמשפחתו סבל רב, בתוך זמן קצר כמידת הניתן.

ג. דיון והכרעה

בבואי להכריע בין הצדדים, ולגזור את דינו של הנאשם, אני רואה מקום לציון בפתח הדברים, כי אף שדחית את בקשתו של הנאשם להשתלב בקהילה טיפולית לפני גור הדין, אני רואה לקבל את טענתו העיקרית של ב"כ הנאשם, כי לא מדובר בעברייני סמים סדרתי, כי אם באדם נורמטיבי בעיקרו, אשר התמכרותו להימורים הסיטה אותו ממסלול חיים נורמטיבי, למחוזות אפלים, שדרדרו אותו ועוד ועוד, עד שהגיע למקום העגום שבו הוא נמצא היום.

הערה נוספת מתייחסת למתחמי הענישה שהציעו ב"כ הצדדים, שנראים לי קיצוניים לשני הכיוונים, כאשר הרף התחתון שהציע ב"כ המאשימה אינו נותן משקל ראוי לנסיבותיו הייחודיות של הנאשם, והרף העליון שהציע ב"כ הנאשם אינו נותן משקל ראוי לנסיבות החמורה של העבירה שבה הורשע הנאשם. לכן, אני סבור כי מתחם הענישה הראוי בניסבות שלפנינו, נמצא בין שני המתחמים שהציעו ב"כ הצדדים, כפי שאפרט להלן.

כלל, נראה לי שהמתחם הראוי בעבירה שבה הורשע הנאשם הוא בין 3 ל-5 שנות מאסר, כפי שעולה מהפסיקה שהגיש ב"כ המאשימה, אשר כוללת גם פסקי דין אחדים שינתנו בבית משפט זה. עם זאת, ברוב פסקי הדין הללו, מדובר בניסבות שיש בהן כדי ללמד על היותו של הנאשם חלק ממערך ההפצה של הסם, כאשר ביחד עם החזקת הסם הורשע הנאשם גם בהחזקת כלים המשמשים לשקילת הסם, וכיוצא באלה.

כך למשל היה בתיק ע"פ 6839/97 עזון נ' **מדינת ישראל** (פורסם בבנו, 28.4.1998), אשר בו אושר עונש של 4 שנות מאסר על מי שהורשע בהחזקת 72 גרם הרואין, ובהחזקת מאזנים לשקילת סמים מסוכנים. עונש חמור יותר של 57 חודשי מאסר בפועל נגזר בבית משפט זה בעניין **דהן**, בת"פ 8633-04-15 (בפני כב' השופט ביתן, פורסם בבנו, 20.7.2016), בין החזקת קוקאין במשקל 16 גרם בקירוב, והרואין במשקל קרוב ל-31 גרם, ביחד עם שני מאזניים לשקילת סמים, אלא שבאותו עניין דובר במי שבעברו עשרות הרשעות קודמות בעבירות סמים ובעבירות נוספות, דון 18 פעם לעונשי מאסר שמצטברים יחדיו ל-27 שנות מאסר, וביצע את העבירה שלושה חודשים בלבד לאחר שסיים לרצות עונש של 22 חודשי מאסר בגין אותה עבירה עצמה.

לעומת זאת, הנסיבות שלפנינו שונות בתכלית, גם הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, וגם נסיבותיו של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שיפורט בהמשך, ובניסבות אלו נראה לי שהמתחם הענישה הראוי הוא בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל.

מבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, תנאי אחסונו של הסם, באריזה שמכילה כמות גדולה, ולא במנות קטנות שמוכנות להפצה, ובלא כלים המשמשים לשקילת הסם, יכולים להתיישב עם טענת ב"כ הנאשם אודות המניע לביצוע העבירה, בכך שהנאשם לא היווה חלק ממערך ההפצה של הסם, אלא נאלץ להסכים להחזקת הסם, בשל חששו מפני גורמים עבריינים שאימו עמו, אף שטענה זו לא הוכחה בראיות כנדרש. כמו כן, ראיתי לשיקול את מוצקותו הנפשית של הנאשם, עובר לביצוע העבירה, כפי שעלתה מהתסקיר שירות המבחן ומעדותה של האם, וכן את העובדה שבסופו של דבר הסם נתפס כעבור ימים אחדים, עוד טרם הופץ, ובכך נמנע הנוק שעלול היה להיגרם מהפצתו.

אשר לנסיבות האישיות של הנאשם שאינן קשורות במישורן לביצוע העבירה, מדובר באדם צעיר בן 24, בגיל שבו ניתן עדיין לעצב את המשך החיים ולשנות את המסלול הקולקל שבו הלך הנאשם עד כה. מהתסקירי המבחן עולה כי הנאשם מודע היטב למצבו, מוצר על המחיר הכבד ששילם בחייו האישיים ובפגיעה בבני משפחתו, בשל התנהגותו הבעייתית עד כה, והוא מביע מוטיבציה רבה לטיפול אינטנסיבי לגמילה מהתמכרותו להימורים, ונקבלת כלים רגשיים לטיפול מעמיק במכלול בעיותיו, ולשינוי באורחות חייו העקלקלות.

התרשמותי גם מהמתמיהה של המשפחה בנאשם, אשר נחושה לסייע לו לחזור למסלול חיים נורמטיביים, כפי שעולה מעדותם של הוריו אשר ראיתי לתת בהם אמון מלא. מכל הטעמים הללו, נראה לי כי בניסבות שנוצרו בעקבות מעצרו, ולאחר שהנאשם הבין היטב את חומרת מעשיו והוא חווה על בשרו את המחיר האישי והמשפחתי הכבד שהוא נאלץ לשלם בשל העבירה שביצע, קיים סיכוי טוב לשיקומו של הנאשם, והחזרתו לדרך הישר. לכן, אני סבור שהאינטרס הציבורי בשיקומו של הנאשם, אינו נופל במשקלו מהאינטרס הציבורי שיש בענישה מחמירה ומרתעה בגין העבירה שבה הורשע.

נראה לי כי ענישה מחמירה מדי עלולה לפגוע במאמץ השיקומי שיש לרכז עתה בעניינו של הנאשם, ולכן אני סבור כי בניסבותיו הייחודיות של הנאשם, ניתן להסתפק בעונש מאסר בפועל שנמצא ברף התחתון של מתחם הענישה שפירטתי לעיל, אשר ביחד עם רכיבי ענישה נוספים, ובמיוחד עונש מותנה משמעותי, בראייה צופה פני עתיד, יהיה בו כדי לאזן כראוי בין השיקולים השונים, בכל הנוגע לענישתו של הנאשם.

סוף דבר, נוכח כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל החל מיום מעצרו (6.3.2016).
- 15 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת סמים שהיא פשע.
- 3 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת סמים שהיא עוון.
- 7,000 ₪ קנס או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 60 יום מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו.

זכות ערעור כחוק.

ניתן תיבו, כ"א טבת תשע"ז, 19 ינואר 2017, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים.